

# SKOLERESSURS

## HJELPEAKSJON 2023

*Nå kan du hjelpe!*



Vipps ADRA:  
**#19543**

ELLER TIL  
LOKALT  
ADRA-  
NUMMER

Skole  
= = = = =  
håp

  
ADRA  
ADRANORGE.no

**HÅPET  
ER PÅ SKOLEN**

Inkluderte barn  
– inkluderende samfunn



# Adiza er én av 860

Mye av tiden til Adiza brukes til faste oppgaver som må gjøres hver dag. Hun henter vann fra nærmeste brønn. Hun og søsteren maler korn til mel – for hånd. Hun koster og hjelper til med å holde det rent og ordentlig. Noen ganger er det hun som har ansvaret for å koke mat til hele familien. Om natten sover hun på en matte.



## **Ble holdt utenfor**

Livet har på mange måter vært utfordrende for Adiza. For fire år siden, kom hun seg knapt ut av huset. Når hun gikk ut, var det ofte sånn at de andre barna lo og ertet. Hun fikk ikke være med på leken. Når det skjedde, ble hun alltid veldig lei og sint. Ofte endte hun opp med å løpe gråtende og sint tilbake til huset. Der følte hun seg tryggere. Ingen visste hva hun tenkte eller følte inni seg. Ingen fikk vite om de vonde og triste tankene.

## **Adiza kunne ikke høre**

Da Adiza var liten baby, merket familien at hun ikke reagerte på lyder. Etter hvert forstod de at hun var døv, at hun ikke kunne høre. Hun ble stort sett holdt inne i hytta, isolert fra verden utenfor. Ingen tenkte at hun skulle vært på skolen for å lære, sånn som de andre barna. Alle hadde slått seg til ro med at Adiza skulle være hjemme; ensom, alene og gjemt bort i hytta.

*I mange land i verden er det fremdeles sånn at barn med funksjonsnedsettelse bokstavelig talt blir gjemt bort. Barnet gjemmes – og funksjonsnedsettelsen skjules. Foreldre kjenner på skam – bare fordi de har et barn som er annerledes. Slik unngås uønsket oppmerksomhet. Verden utenfor lukkes.*

## **Hva har vi gjort galt – siden barnet ikke kan høre?**

Noen ganger, på grunn av gamle tradisjoner og overbevisninger, blir foreldrene sett på som om de skulle ha gjort noe galt - siden barnet deres har spesielle behov. Barn som er annerledes på noe vis, blir diskriminert og holdt utenfor, ertet eller mobbet. Andre voksne vil heller ikke ha noe med disse barna å gjøre. Kanskje de ikke vet hvordan de skal te seg, eller at de er redde for forskjeller og annerledeshet? «Denne ungen er bare en byrde – og kommer alltid til å være en byrde,» tenker noen.

## **Nytt lys**

Etter at ADRA kom og begynte arbeidet der Adiza bor, begynte mye å endres. I landsbyen bedret tilliten seg mellom foreldre, lærere og ledere - fordi man begynte å snakke sammen. De jobbet med holdninger og snakket igjen og igjen om hvor viktig det er at *alle* barn blir inkludert og får være med på skolen. ADRA la til rette for læring: Bygget skoler med brønn og latriner, ga lærere mer utdanning og sørget for bøker og læremateriell. Noen steder ble det bygget rullestolramper.



Læreren til Adiza forteller: - Med alt jeg lærte, var det som om hele tankegangen min endret seg. Jeg begynte å se ting i nytt lys, og forstod hvor viktig skolen er. Jeg fikk lære blindeskrift og tegnspråk! Jeg ble stadig mer og mer forbløffet av effekten av arbeidet.

Og endringene overrasket henne. - Vet du hva? spør læreren. - Foreldre begynte til og med å avlyse bryllup og sendte døtrene til skolen i stedet!

Rektor fortsetter: - Nå er vi 860 elever på skolen, takket være at folk forstår hvor viktig skolen er for barna og fremtiden.

Videre vil hun gjerne takke: - Takk til deg som støtter oss her sånn at vi kan få en bedre skole. Du betyr så mye! Skolen har blitt så populær! Alle er velkomne: jenter, gutter, blinde, døve og barn med alle slags funksjonsvariasjoner eller utfordringer. Nå trenger vi flere klasserom og at flere lærere kurses. Det er gode tegn!



### Håpet er på skolen

*Rektor sammen med to elever*

Da Adiza forstod at lærerne ville det beste for henne og at de andre barna ville hjelpe og være venner, forandret alt seg. Hun blomstret! Verden åpnet seg. Nå kan Adiza tegnspråk, skrive og lese. Hun kan kommunisere med andre og uttrykke tanker, meninger og følelser. Hun er ei veldig glad jente!

**Adiza er én av 860. Hjelpeaksjonen gir oss mulighet til å hjelpe mange andre barn og ungdommer i lignende situasjoner.**



# NIGER



Fokusland for Hjelpeaksjon 2023 er Niger. En person som bor i Niger, kalles en nigerer.

**Areal:** 1 267 000 km<sup>2</sup> (Kontinentet Afrikas 6. største land)

**Hovedstad:** Niamey (1,4 mill)

**Folketall:** 25 mill, hvorav 45% i ekstrem fattigdom

**Forventet levealder:** 61 år

**Medianalder:** 14,8 år

**Religion:** Muslim 99%. (2 Adventistkirker og grupper med til sammen ca. 1090 medlemmer.)

**Etniske grupper:** Hausa (54%), zarma, tuareg, fulani, kanuri, tubu, araber, gurma og andre

**10 offisielle språk:** Hausa, djerma, baduma, fransk, kanuri, fulfulde, arabisk, songhai, tamasheq, tebu, gourmanchema.

**Barnedødelighet:** 115 barn per 1000 levendefødte

**Gjennomsnittlig skolegang:** 5 år

**3,7 av 10** personer kan lese og skrive

**65% over 15 år** kan ikke lese eller skrive

**Økonomi:** Landbruk og uran. Olje, gull, grønnsaker. Svart sektor 70% av økonomisk aktivitet.

**Myntenhet:** CFA-franc

- Det er ukjente tall på hvor mange i Niger som ikke får nok mat og er underernærte, samt hvor stor del av befolkningen som egentlig har tilgang til rent drikkevann.
- Usikkerhet fra jihadist-grupperinger som f.eks Boko Haram.
- Militærkupp 27. juli 2023.

Niger er nummer 186 av 188 land på Human Development Index over menneskelig utvikling

<https://www.fn.no/Statistikk/hdi-menneskelig-utvikling> . Vesentlig problem er barneekteskap. Det

er ingen andre land i verden der kvinner føder så mange barn som i Niger: 6,73. Det har gjennom mange år vært mye utvandring fra Niger til andre vestafrikanske land (Burkina Faso og Elfenbenskysten særlig) og nordover til Libya og Algerie. Innvandring fra Mali siden uro 2012, fra Nigeria til Diffa-regionen.

## FLAGGET



Fargene i Nigers flagg symboliserer Saharaørkenen (oransje), renhet og håp (hvit) og områdene sør i Niger (grønt). Flagget har også en sirkel i midten som står for uavhengighet og solen. At flagget har tre farger er betegnet som en hilsen til Frankrike ettersom Niger tidligere var en fransk koloni.

**Naturforhold:** Ørkenområdene i Sahara dekker to tredjedeler av Niger. Klimaet er varmt og for det meste tørt, men det varierer mye, både etter årstid og landsdel. Hele den nordlige delen av landet består av et tørt høylandsområde, som er en del av en fjellkjede som strekker seg fra Algerie til Tsjad. Mot øst ligger ørkenen, med sanddyner og enorme områder av stein. Bare i sørvest, der elva Niger krysser landet, finnes det fruktbar jord som oversvømmes i den korte regntiden.

**Niger har et rikt planteliv**, med mange slags trær, samt daddelpalmer i utkanten av ørkenen. Av ville dyr finnes det antiloper, løver, bøfler og et fåtall elefanter. Det finnes også noen få sjiraffer som er Vest-Afrikas siste flokk. Langs elva Niger finnes det krokodiller og flodhester. Mange arter er itruet, men det blir gjort svært lite for å verne plante- og dyrelivet i landet.

**Klima:** De nordlige områdene i Niger strekker seg inn i Saharaørkenen, mens de sørlige områdene er en del av savannelandskapet Sahel, som får regntid mellom mai og september. Regnmengdene kan derimot variere en god del fra år til år. De nordlige områdene får derimot svært lite nedbør. Niamey, som ligger helt sør i landet har en årlig gjennomsnittsnedbør på 554 mm. (Wikipedia)

**Niger er uten kystlinje** og grenser til Mali i vest, Algerie og Libya i nord, Tsjad i øst, Nigeria og Benin i sør og Burkina Faso i sørvest. Store deler av landet er ørken og tynt befolket, mesteparten av landets innbyggere bor i det mer fruktbare sørvestre hjørnet av landet. Hovedstaden Niamey ligger ved floden og er landets største by.



## Store Norske Leksikon om Niger:

Niger var en del av Fransk Vest-Afrika, og ble selvstendig republikk 1960. Navnet er etter floden Niger, av et tuaregord n'igherren, 'strømmende vann, flod'. Floden renner gjennom landet fra vest til øst.

Niger er delt i to klimatiske soner, i nord og øst ligger Sahara, mens det i sørvest, rundt Niamey, er en mer fruktbar sone som egner seg for jordbruk. Gjennom den fruktbare delen av landet renner Niger. Elven har sitt opphav i Guinea i Vest-Afrika og renner gjennom Mali og Niger før den går ut i havet ved kysten av Nigeria. Niger er Afrikas tredje lengste elv, men i motsetning til den lengste, Nilen, og den nest lengste, Kongo, så er den ikke veldig vannrik. Store deler av Niger renner gjennom tørre områder.

Niger er blant Afrikas tørreste og blant verdens varmeste land. Omtrent to tredeler av landets areal er ørken. Niger har flere årstider: fra mai til oktober er det regntid, deretter følger en «kaldere» og tørrere årstid, kalt harmattan. De kalde og tørre harmattan-vindene er et fenomen over hele Vest-Afrika, og da blåser det fra Sahara nordøst, i Niger mot sør og vest.

Over nitti prosent av Nigers befolkning er muslimer, disse følger hovedsakelig flere retninger innen sufi-islam. Denne sufismen er iblandet lokale religioner og praksiser. Det finnes også utøvere av tradisjonelle religioner i Niger.

Landet har 10 offisielle språk. I hovedstadsområdet er det administrasjonsspråket fransk, arabisk, buduma, fulfulde, zarma-songhai, hausa, kanuri og gourmanchema. I nord og blant tuaregene er det tamazigh, tassawaq og tebu.

De siste årene har Niger tatt imot flyktninger fra konfliktene i Mali og Nigeria, noe som har lagt ytterligere press på få ressurser. Stat og politikk Niger fikk ny grunnlov i 2010. Som tidligere er makten delt mellom presidenten, som formelt er statsoverhode, og en statsminister, som styrer regjeringen. Det er regjeringen som har utøvende makt og en nasjonalforsamling som har den lovgivende. Nasjonalforsamlingen har 113 medlemmer, valgt for en femårsperiode. Fra 2011 har Mahamadou Issoufou vært president. Han vant en andre periode i 2016, etter at opposisjonen boikottet valget.

I århundrene før vår tidsregning ble det etablert handelsruter over Sahara fra Karthago i dagens Tunisia og Egypt. Disse gikk gjennom dagens Niger. Handelsrutene ble mer permanente da islam spredte seg i Afrika fra det åttende århundre. Handelen ga opphav til flere kongedømmer langs Niger, det viktigste var Songhai-imperiet



Foto: ADRA | Gry Haugen

som nådde sin topp på 1500-tallet. Da omfattet det store deler av dagens Niger og Mali. Viktige byer i Songhai var Timbuktu og Gao i dagens Mali, dette var også kunnskapssentre og et nav for handelsruter på tvers av Sahara. Noen av disse gikk gjennom dagens Niger. Viktige varer var gull, elfenben og slaver. Både Songhai og rikene som kom etterpå var dels basert på slavehold. Slaveri ble først kriminalisert i Niger i 2003.

Niger har en av de største forekomstene av uran i verden. Uran er viktig både for kjernekraftindustrien og for utviklingen av atomvåpen, noe som har gitt Niger en strategisk betydning. Uraneksporten fra Niger går hovedsak til Frankrike. Landet har også noe annen gruvedrift og noen oljeforekomster.

Ved siden av mineralressurser eksporterer Niger jordbruksprodukter som kveg og dyreskinn, peanøtter og løk, spesielt til Nigeria, i sør. Jordbruket er svært sårbart for tørke, og dårlige år gjør at landet må importere mat. Niger sliter med høy utenlandsgjeld. Niger er de aller fleste år avhengig av matvarehjelp.

*Teksten (Store Norske leksikon om Niger) er utdrag av tekst om Niger, [snl.no/Maren Sæbø](http://snl.no/Maren_Sæbø)*

### Nasjonalsang *Auprès du grand Niger puissant* ('Ved den mektige Niger'):

<https://youtu.be/4KLCVp52Yc4>

### Kilder og ressursider; Niger geografi, natur, historie:

Om Niger på engelsk: BBC landsider: <https://www.bbc.com/news/world-africa-13943662>

World Factbook: [Niger - The World Factbook \(cia.gov\)](https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/docs/00ad_0000.html) [www.fn.no/land](http://www.fn.no/land)



## HJELPEAKSJON ER LÆRING OG INNSAMLING

I skolen er Hjelpeaksjonen og ADRA-samarbeid mye mer enn en innsamlingsaksjon:

- Hjelpeaksjonen gir et handlingsalternativ som en respons på global læring som foregår på alle klassetrinn.
- Det gjør noe med oss selv å ha en visjon og et fokus som strekker seg videre fra vårt eget.

Du kan sikkert komme på flere gode effekter.

**HJELPEAKSJON** er en **innsamlingsaksjon** der vi

1. Samler inn penger fra dør til dør ved hjelp av ei innsamlingsbøsse.
2. Finner på morsomme og samlende aktiviteter for å samle inn penger

**Når vi er med i Hjelpeaksjonen, gir vi lærere opplæring og sørger for at mange flere barn som Adiza får gå på skolen og trives. Noen barn får ikke mye annen mat enn den de får på skolen. Flere barn vil få mat på skolen. Vi bygger klasserom, toaletter og sørger for skolehager og rent vann. Vi jobber målrettet med holdninger og verdier i lokalsamfunn. Barn med funksjonsnedsettelse inkluderes og får gå på skolen.**

*Hvor mye koster det å hjelpe?*

Eksempel: En pakke med sportsaktiviteter for barn med funksjonsnedsettelse koster 300 kroner. (Ja, dette inngår også i det vi samler inn til!)

**ADRA jobber i flere av de aller fattigste landene i verden. Vi samarbeider tett med partnerland i sør.**

**Hjelpeaksjonen betyr håp for mange mennesker. For oss er det et konstruktivt handlingsalternativ i en verden med mange tunge utfordringer. Det nytter!**

*«Alle mennesker har samme universelle rett til utdanning, og til å nå sitt fulle potensiale. Å ha en funksjonsnedsettelse øker risikoen for å bli ekskludert fra utdanning, og spesielt jenter med nedsatt funksjonsevne har redusert tilgang til utdanning i det globale sør.»*

[www.atlas-alliansen.no](http://www.atlas-alliansen.no)



## HJELPEAKSJON er læring

Hva er det viktigste elever trenger å lære i møte med dagens og fremtidens globale problemstillinger?

Da Bærekraftsmål 4.7 ble vedtatt, ble det synliggjort hvordan utdanning er en nøkkelfaktor for å oppnå bærekraftig utdanning. Målet danner grunnlaget for å integrere det vi i dag har fått inn i læreplanen som tverrfaglige temaer.

*Læring om bærekraftig utvikling vil lede i retning bærekraftig utvikling.*



*De tre tverrfaglige temaene er tett forbundet:*

- Folkehelse og livsmestring:
- Demokrati og medborgerskap
- Bærekraftig utvikling

***Læring om fattigdom, rettferdighet, menneskerettigheter, klimakrise, bærekraft og solidaritet knyttes til flere fag og temaer i skolen.***

*«De tre tverrfaglige temaene i læreplanverket tar utgangspunkt i aktuelle samfunnsutfordringer som krever engasjement og innsats fra enkeltmennesker og fellesskapet i lokalsamfunnet, nasjonalt og globalt. Elevene utvikler kompetanse knyttet til de tverrfaglige temaene gjennom arbeid med problemstillinger fra ulike fag. Elevene skal få innsikt i utfordringer og dilemmaer innenfor temaene. De skal forstå hvordan vi gjennom kunnskap og samarbeid kan finne løsninger, og de skal lære om sammenhenger mellom handlinger og konsekvenser.» (udir)*

I læreplanen finnes det på alle klassetrinn en rekke eksempler på kompetansemål for ulike fag knyttet opp mot de tverrfaglige temaene.

***Eksempler på aktuelle Kompetansemål innen samfunnsfag, ulike trinn:***

- Geografi: samanlikne liv og virke i Noreg og i nokre andre land
- Samfunnskunnskap: drøfte oppfatningar av rettferd og likeverd
- Geografi: registrere flyktningstraumar, forklare kvifor somme rømmer frå heimlandet sitt, og drøfte korleis det kan vere å kome til eit framandt land som flyktning
- Samfunnskunnskap: diskutere formålet med FN og anna internasjonalt samarbeid
- Geografi: kartleggje variasjonar i levkår i ulike delar av verda, forklare dei store skilnadene mellom fattige og rike og drøfte tiltak for jamnare fordeling
- Samfunnskunnskap: gjere greie for hovudprinsippa i FN-pakta, FNs menneskerettserklæring og sentrale FN-konvensjonar
- Internasjonale forhold: gjere greie for ulike forklaringar på kvifor det finst fattige og rike land, og diskutere tiltak for å redusere fattigdommen i verda

## IDEER TIL LÆRING OG UNDERVISNINGSSOPPLEGG: LA NIGER VÆRE SYNLIG I KLASSEROMMET

Niger-veggen: La en av klasserommets vegger være Niger-veggen. Her festes det vi samler av opplysninger om land og mennesker. Før veggen tas ned etter en tid: Husk å ta bilde!

Håpstre: Min drøm for barna i Niger. Tegn, skriv, klipp, sy, hekle, strikke. Eller heng «drømmer» på et tre eller noen kvister. Vi kan også samle minner på treet, sitater og symboler som inspirerer oss gjennom året. Det går også an å bruke et tre ute, i skolegården eller en park med tillatelse fra rett myndighet.



### ORD

I ADRAs Hjelpeaksjonsbrosjyre finnes mange ord. Noen av ordene kan være kompliserte for barn og tenåringer å forklare. Velg noen av disse ordene, skriv de på en lapp. La elevene plukke lapper. La elevene først studere Hjelpeaksjonsbrosjyren. Deretter er oppgaven å forklare innholdet av ordet på lappen. Oppgaven kan gjøres to og to: Tenk alene, tenk sammen, del med andre. La andre elever stille spørsmål om det er noe uklart i forklaringen.





## BILDELÆRING

Hva ser du på bildet?  
Hva gjør barna på bildet?  
Hva forteller bildet?  
Hva kalles dette rommet?

Hvorfor er barna her?  
Hvordan opplever du  
bildet?

Lag en fortelling til bildet.  
Lag et dikt til bildet.  
Fortell om bildet til en  
annen.

Bildet viser barn på en skole i Niger som får lære ved hjelp av nettbrett. Barna sitter på tepper og holder på med nettbrettene som har forskjellige læringsprogrammer. Dette er det mest populære klasserommet på skolen!

*Skolen der de har et klasserom med nettbrett, har blitt veldig populær. De har fått så mange nye elever! Nå har de måttet bygge noen midlertidige klasserom.*

Er alle skoler like?  
Hva trengs på en  
skole?

Når begynner barn på skole  
i Norge?  
Hvorfor er det viktig å gå på  
skolen?

Hva lærer barn på skolen?  
Hva synes du er viktigst å  
lære?  
Hva liker du best på skolen?



*Midlertidig klasserom.*

Hva tenker du når du ser bilde av dette midlertidige klasserommet?

Hva kan være fint med et slikt klasserom?

Hvilke vansker kan oppstå?

# HÅPET ER PÅ SKOLEN

## EN DOKUMENTARFILM OM ADIZA I NIGER

Her settes QR-kode til filmen om Adiza i Niger

### Samtalespørsmål til filmen:

Hva føler du nå når du har sett filmen om Adiza?

Hvordan vil du beskrive Adiza?

Hvilke problemer har hun møtt?

Adiza har en funksjonsnedsettelse, hun er døv. Hvorfor var det sånn før at døve barn ikke gikk på skolen?

Var det noe du la spesielt merke til i filmen?

Hvorfor er skolen viktig for Adiza?

Hvordan synes du det er å forsøke å sette deg inn i Adiza sin situasjon?

### Spørsmål til teksten

I begynnelsen av dette heftet står det en tekst om Adiza. Bruk teksten og la elevene

- Lese parvis teksten for hverandre.
- Lese teksten i plenum av elever eller lærer.
- Skrive spørsmål til teksten i par.
- To og to par bytter spørsmål og forsøker å besvare dem.

\*Adiza er ikke jentas egentlige navn. Navnet er endret på grunn av personvern.



Adiza hjemme

## VØL-skjema

*Dette vet vi, dette ønsker vi å vite, dette har vi lært.*

Dette vet vi	Ønsker å vite	Dette har vi lært

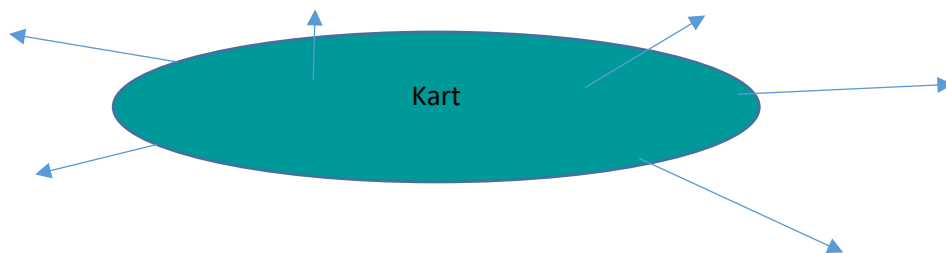
## Tankekart:

*Hva kan vi før vi begynner arbeidet?*

*Hva vet vi nå?*

## Stjerneorientering eller kvissløp i skolegården

Lag et enkelt kart over skolen og området rundt skolen. Oppgaver og spørsmål plasseres og markeres på ulike poster. Gruppene må komme tilbake til læreren og kartet for å finne ut hvor de skal gå for å finne neste post. Aktuelle tema: barns rettigheter, bærekraftsmålene.



## Forsk

- **Forsk:** i egen familie. Hvem var den første jenta i din familie som fikk utdanning? Finn ut mest mulig om henne og fortell andre om det.  
**Forsk:** Kjenner du noen fra Niger eller Vest-Afrika? Intervju disse personene og få dem om mulig til å fortelle sin historie til deg. Fortell andre om det du har lært.  
**Forsk:** Velg et tema og læringsmål. Presenter for klassen. (For eksempel lære om FN-organisasjoner eller tema knyttet til barnekonvensjonen, Bærekraftsmålene, fattigdom eller utvikling.)  
**Forsk:** Hvorfor mener ADRA at det er så viktig at barn og ungdom går på skolen?

## MINIFOREDRAG

Lag et **miniforedrag** ut fra nøkkelord i tekstene i dette heftet og/eller andre kilder om Nigers historie og kultur.

## Gjenfortelling eller presentasjon

Jobb sammen i gruppe og **gjenfortell** innholdet i tekster om Nigers historie eller om Niger i dag – eller velg et tilknyttet relevant tema: Samle informasjon ved intervju, spørreskjema eller observasjon. Presentere.

## Grupper

Del elevene inn i **grupper** som lærer, leser, forsker og undersøker om hver sin FN-organisasjon av de fem nevnte. Læreren hjelper til med å inspirere til og godkjenne kilder.

## Blogginlegg eller podkast

Lag et **blogginlegg** eller **podkast** for å

- Summere det du har lært om Niger
- Fortelle om Hjelpeaksjonen på skolen.

Andre kan lese, lytte og lære. Send gjerne innlegget til ADRA.

## Faktabytte

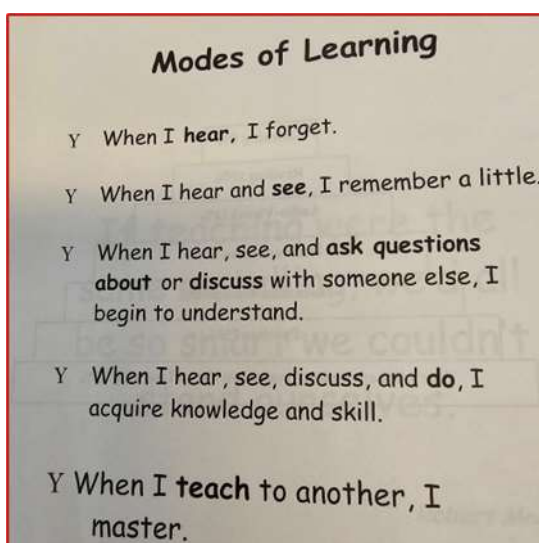
La eleven skrive 3 fakta om Niger. Gå rundt og samle inn fakta fra medelever

Mine fakta

--	--	--

Fakta fra medelever


(Kilde: Samarbeidslæring i skolen)



## Storyline-metoden

### Storyline om en landsby i Niger og menneskene som lever der.

En storyline er en temafortelling som lærer og elever lager i fellesskap, med en start, en utvikling og en avslutning. Metoden kan brukes og tilpasses alle klassetrinn.

- Storyline gir gode muligheter for variasjon.
- Gir gode muligheter for tilpasning til elevenes individuelle og kollektive behov for tilrettelegging.
- Bidrar til å utvikle elevenes kreativitet og forestillingsevne.
- Inkluderer følelser som en vesentlig del av læringsprosessen.



- **Gjør fagstoff relevant**

*Storyline-metoden*

Hovedelementene består av **tid, sted, aktører og hendelser**. Læreren kjenner den røde tråden i historien og introduserer og planlegger overraskelser underveis, for eksempel i form av konflikter, uenigheter eller praktiske utfordringer som naturlig oppstår i et samfunn underveis, ved hjelp av nøkkelspørsmål.

Et sentralt kjennetegn ved storyline er at elevene ikke belæres, men lærer gjennom å oppdage, reflektere og handle. Aktivitetene er organisert slik at elevene opplever at de står sammen om et prosjekt, at de lykkes og får et eierforhold til arbeidet. Elevene henter informasjon og øves i samarbeid. Læreren opptre som den gode veileder.

Det bør settes av litt tid så ofte som mulig, kanskje beregne minst 4 – 6 uker til gjennomføringen. Det er mulig å dele opp arbeidet slik at en har et kort eller lengre opphold. Storylinearbeidet kan brukes tverrfaglig eller innlemmes i fag som norsk, engelsk, samfunnsfag, natur og miljøfag, kunst og håndverk, musikk, mat og helse og KRLE. Arbeidet kan presenteres underveis og til slutt som presentasjonsvegg eller en modell.

Etter at en har gjort et forberedelsesarbeid i klassen med å snakke om landet eller arbeide med faktaark, kan arbeidet med storyline begynne.

Dette er forslag til hjelpespørsmål i prosessen:

- Hvordan ser landsbyen ut?
- Hvordan ser husene ut?
- Er det andre hus enn bolighus i landsbyen?

Elevene kan deles i grupper og lage modeller av landsby og hus. (Veggbilde eller på et bord)

Videre kan en spørre: - Hvem bor i landsbyen?

Lag familier og presenter familiene på plakater.

Hvert familiemedlem skal presenteres, gjerne med sin livshistorie. Heri ligger det mye praktisk skrivetrening som kan skape læreglede.

Videre:

- Landsbyen skal ha et navn, det finnes kanskje husdyr og ville dyr.

Hvordan leves livet i landsbyen? Lag lister over hva vi vet – og hva vi vil vite mer om.

Så møtes landsby-komiteen.

Hva slags utfordringer har vi?

Går jentene på skolen?

Forstår foreldrene at det er viktig at barna går på skolen?

Er det skadelige tradisjoner eller praksiser vi vil endre?

Hvordan kan vi arbeide for å utvikle landsbyen positivt videre?

FN, bærekraftsmål og barns rettigheter må gjerne trekkes inn i arbeidet.

### Storyline skaper minner og læreglede!

Lær mer om undervisningsmetoden Storyline:

<https://www.fagbokforlaget.no/Storyline/I9788245038347>



### FN i verden

FN er verdens første globale organisasjon, og ble dannet som en erstatning for det gamle Folkeforbundet etter 2. verdenskrig. Målet med FN ville være å arbeide for fred og hindre krig. De forente nasjoners pakt ble undertegnet 26. juni 1945, og Norge underskrev og ratifiserte avtalen det samme året. Hvert år feires FN-dagen 24. oktober.

FN består av mange organisasjoner og forgreininger som har sine ulike oppgaver og ansvarsområder.

Noen av de mest kjente og aktuelle organisasjonene innen FN er:

**Unesco**

**WHO**

**WFP**

**Unicef**

**UNHCR**

I nødsituasjoner som krig og naturkatastrofer, koordineres ofte den nødhjelpen som ADRA og andre organisasjoner gir, av FN.

## Barn har rettigheter

I 1948 vedtok FN en verdenserklæring om menneskerettigheter. 11 år senere, i 1959, vedtok FNs generalforsamling Erklæringen om Barnets Rettigheter". Erklæringen inneholder 10 artikler som handler om barns rettigheter.

En konvensjon er en beskrivelse av hva man har blitt enige om, en slags pakt. FN har laget mange konvensjoner om forhold og rettigheter i samfunnet. 1966 vedtok FNs generalforsamling to konvensjoner om menneskerettigheter: "Konvensjonen om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter" og "Konvensjonen om borgelige og politiske rettigheter". Begge disse konvensjonene understreker at barn har en rekke grunnleggende rettigheter. I november 1989 ble FNs konvensjon om Barnets Rettigheter", som også kalles Barnekonvensjonen, vedtatt.

Kortversjon av barnekonvensjonen finner du på regjeringen.no:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/barnekonvensjonen-kortversjon-norsk/id87582/>

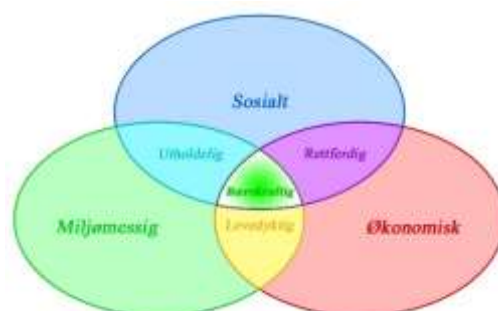
Tips Trinn 1 - 4: Bestill gjerne **Barnas rettighetskort** fra Unicef Norge.

## Bærekraftsmålene

Bærekraftsmålene ble vedtatt i 2015.

**Bærekraftig utvikling er samfunnsutvikling som imøtekommer dagens forbruksbehov - uten å forringe mulighetene for kommende generasjoner til å få dekket sine.**

*Brundtlandkommisjonen*



## HVA ER FATTIGDOM OG HVORFOR ER NOEN FATTIGE?

**Fattigdom** handler om å ikke ha mulighet til å leve et fullverdig liv. Fattigdom innebærer mer enn å ha lite penger til å kjøpe mat, klær og andre materielle goder, det begrenser også menneskers mulighet til å ha innflytelse over eget liv og til å ha en anstendig levestandard.

### Absolutt fattigdom

Absolutt eller ekstrem fattigdom innebærer at en ikke får dekket grunnleggende behov som vann, mat, klær, hus, tilgang på grunnutdanning og primære helsetjenester. Grensen for absolutt fattigdom går ved Verdensbankens fattigdomsgrense på 1,25 amerikanske dollar (cirka ti-femten norske kroner) dagen.



**I 2010 ble 1,2 milliarder mennesker regnet som ekstremt fattige.**

### Relativ fattigdom

Relativ fattigdom er fattigdom sett i forhold til størstedelen av befolkningen i et land. Grensen for relativ fattigdom fastsettes gjennom en nasjonal fattigdomsgrense.

Grensen for relativ fattigdom i et rikt land som Norge ligger på 50 prosent av medianinntekten, det vil si 196 000 for en husholdning (2008). Disse personene har ikke tilgang på en del goder som er vanlig i Norge, men ville vært velstående i mange av verdens fattigste land.

**Det er stor forskjell på absolutt og relativ fattigdom.**

*Kilde dette avsnitt: Tekster fra FN-sambandet/globalis.no*

## Så mange mennesker på flukt

I 2023 har vi fått to nye, dystre rekorder.

**Ved inngangen av året var det 108 millioner mennesker på flukt. Nå forventes tallet å være 110 millioner.**



Aldri før har tallet vært så høyt, og aldri før har det økt så mye på bare ett år. Siden begynnelsen av 2022, har antall flyktninger økt med 19,1 millioner! Smerten til mennesker som rammes er umåtelig stor og alvorlig. (Kilde tall: UNHCR)

### Fakta om flyktninger:

- 108 millioner mennesker er på flukt
- 62,5 millioner er på flukt i eget land
- 45,9 millioner har flyktet til andre land
- 37,1 millioner, mer enn en 1/3 av flyktningene, er fra Afrika
- 41,7 millioner er på flukt i Midtøsten, Asia og Oseania
- 14,5 millioner er på flukt i Amerika
- 14,8 millioner er på flukt i Europa



Noe av det viktigste vi kan gjøre for flyktninger som kommer hit til Norge, er å hjelpe dem å bli inkludert, finne løsninger og gi framtidshåp.

**Håpet er på skolen. Utdanningen barn og unge får, kan de alltid ta med seg videre, enten de blir boende i landet de flyktet til, eller kan returnere til hjemlandet.**

ADRA hjelper både mennesker som er på flukt i eget land, og som har flyktet til andre land. Akkurat nå har ADRA Norge arbeid for flyktninger i:

- Norge
- Ukraina og naboland
- Libanon
- Syria
- Sudan
- Sør-Sudan
- Uganda
- Myanmar

**Hvorfor må noen flykte? Noen årsaker kan være krig, naturkatastrofe, forfølgelse, mangel på ytringsfrihet og trosfrihet.**

## SAMTALE, MORGENSAMLING OG BØNN:

Denne delen er skrevet spesielt med tanke på kristne friskoler. Det meste kan tilpasses og rettes mot forskjellige trinn.

### Samtaleideer:

- Hvordan er Gud til stede på jorden? Jesus er Guds bilde på jorden (Joh. 1, 18) Hvordan brukte Jesus tida si?
- Hva betyr det i følge Jesaja 58, 1-12 å sette andres behov foran egne? Hvordan liker du at andre møter deg?
- Les «Fader vår»: *La din vilje skje på jorden som i himmelen*. Hva betyr det?
- En av de mest berømte lignelsene som Jesus fortalte, handler om den barmhjertige samaritan. Mange mener at de kan den lignelsen veldig godt. Men som med så mange andre av Jesu lignelser, er det ofte mer visdom å hente når vi begynner å snakke sammen (Lukas 10, 25 – 37).

Spørsmål til lignelsen:

- a.) Hvordan vil du definere omsorg?
- b.) Hvorfor var det vanskelig for presten og levitten å vise omsorg for en som var fremmed?
- c.) Hvordan ser medfølelse ut?
- d.) Hva ville du ha gjort i samme situasjon? Hvorfor?
- e.) Hvordan kan vi anvende lærdommen fra lignelsen i livet?

Lignelsen om Den barmhjertige samaritanen viser oss at Gud forventer at vi viser omsorg for mennesker som vi ikke kjenner, mennesker som vi til og med vil kunne finne på å kalle fiender. Gud ber oss om å legge til side fordommer knyttet til rase og klasse.

### En bok om HÅP:

#### 4 uker med Håpsdagbok:

#### Lytt, les, skriv

I en hektisk hverdag, kan det å lage en takknemlighetsdagbok gi tid for stille refleksjon. Det kan være godt for hele kroppen og forholdet til andre.

Hva er håp?

Når kjenner du på håp, når trenger du håp?

Begynn med å lage et tankekart om hva håp betyr.

Tankekartet kan lages sammen først - og alene etterpå.

Let etter fine sitater om håp.

Sånn gjør vi:

Lag forside på boka.

Uke 1 Vers. Finn ditt eget vers eller sitat om håp eller bruk et som læreren foreslår.

Uke 2 Dikt. Lag eget dikt om håp eller bruk et dikt du finner.

Uke 3 Skriv en positiv ting denne uken som andre fortjener æren for eller som gir deg håp.

Uke 4 En sang om håp. Finnes det?

**Be for Adiza og barn i Niger**

Les historien om Adiza, enten i Hjelpeaksjonsbrosjyren eller i dette heftet (Samme fortelling fortalt på forskjellig vis.)

- Klipp ut bilde av Adiza og lim det på et stort ark eller en vegg. Bruk Post-it lapper og skriv det du vil be ut fra fortellingen om livet hennes.

Da Adiza var liten, måtte familien flytte til et annet område. Det var ikke nok mat der de bodde, og de hørte historier om terror og grupper som ville hindre utdanning for barna.

Adiza var flyktning i eget land. Veien vekk fra der de bodde, var komplisert og kostet penger. Men det ville vært enda farligere å bli værende der de bodde.

Tenk på forskjellige grupper mennesker som må reise som flyktninger. Hva kan være vanskeligheter de møter, og hvilke behov vil de møte? Tenk på

- babyer
- småbarn
- barn i skolealder
- tenåringer
- ungdommer
- foreldre
- eldre mennesker
- mennesker som er syke eller har en funksjonsnedsettelse

Velg en av disse gruppene. Lag en liste over hvilke vansker de vil møte når de må legge ut på flukt. Snakk sammen om hva de føler når de er på vei til et tryggere sted.

**Følelser**

Tenk deg at du er en person som må flykte fra et farlig sted til et sted som vil være trygt for deg. Hvilke følelser ville du erfare? Håp, frykt, tristhet, frustrasjon, forvirring, stress, utslitt, fred, bekymring osv.?

Velg en av følelsene og be for noen som kjenner det slik akkurat nå.

Vet du en sang eller fortelling som ville hjelpet?

## Mennesker på flukt i bibelen:

Bibelen forteller mange historier om mennesker som var på flukt, i eget land og til andre land:

- Noa
- Jakob som flyktet fra broren sin
- Josef som ble solgt som slave
- Familien til Josef som flyttet til Egypt på grunn av hungersnød
- Naomi og Ruth som flyttet til Moab på grunn av tørke
- Maria, Josef og Jesus som måtte flykte til Egypt

Velg én av historiene og lag et dramastykke om fortellingen. Snakk deretter om innholdet:

- Hva var årsaken til flukten
- Hvilke farer kunne de møte på veien
- Hvordan kunne det blitt lettere de de kom fram
- Var det mennesker der de kom som kunne hjelpe
- Hvis du var en av personene i historien, hva slags hjelp ville du ha trengt

### *Be for Adiza og barn i Niger*

*(Mennesker på flukt i bibelen - Ide fra Karen Holford, Family Ministries, SDA/TED)*



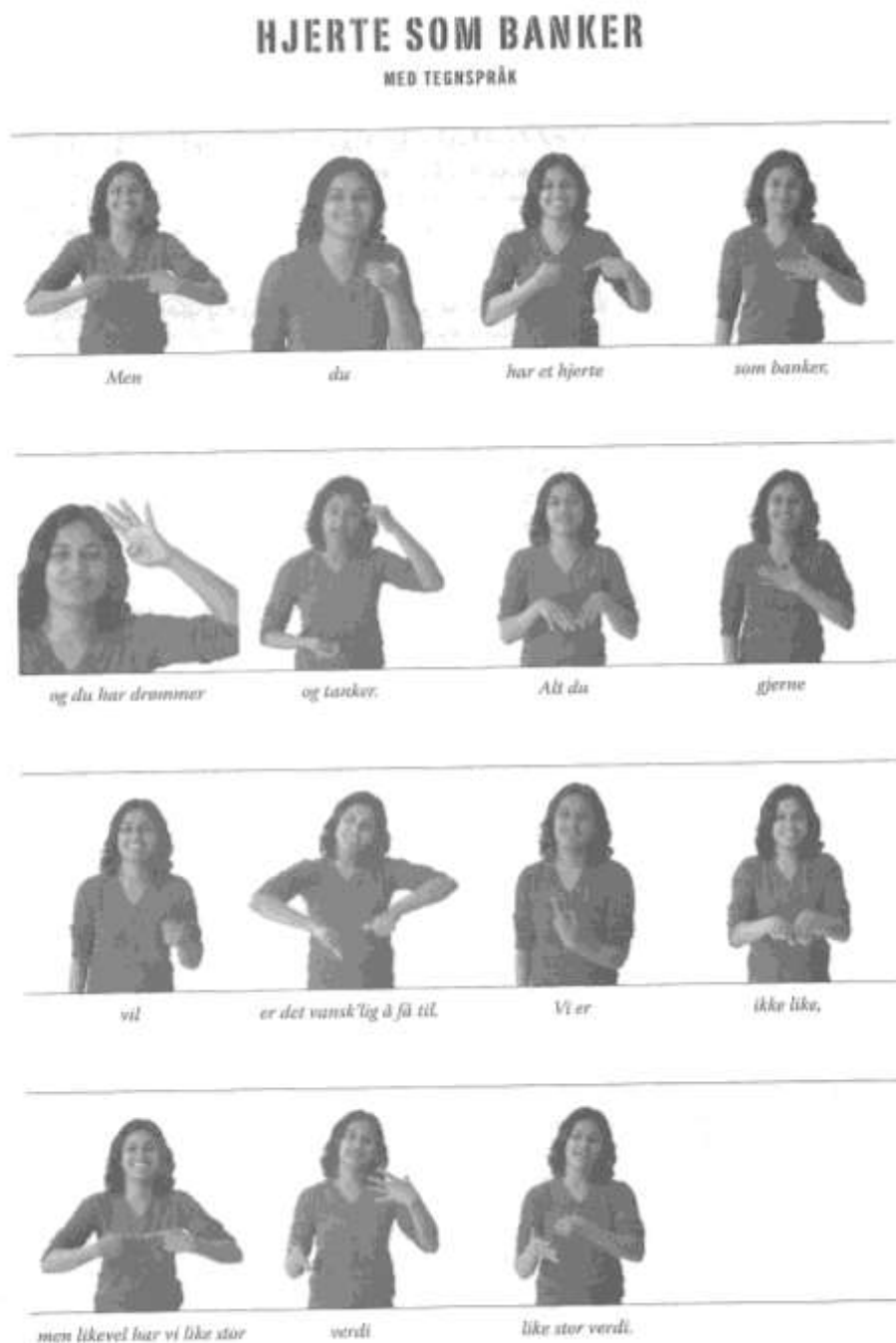


## HJERTE SOM BANKER: Note, refreng med tegnspråk, musikk og singback.

- Hjerter som banker:

<https://www.dropbox.com/s/875zm9y3e4acpff/06%20Spor%206.wma?dl=0>

- Singback: <https://www.dropbox.com/scl/fi/3gx3eunmj7b4spfed6jlu/13-Spor-13.wma?rlkey=h2gt9im0uc362dona347cmhds&dl=0>



# HJERTE SOM BANKER

T Britt-Venke Oldebråten 2006  
M & A Sylke Feldhusen

Intro: 1 Jeg går på

5 D sus4 D

sko - len hver e - nes - te dag\_\_\_ og kan læ - re man - ge fag\_\_\_  
fro - kost og er all - tid mett\_\_\_ men du har det ik - ke lett\_\_\_  
man - ge, fa - mi - lien er stor\_\_\_ Du har in - gen der du bor\_\_\_

9 Bb

Du må stre - ve\_\_\_ for\_\_\_ å kom - me frem. Har ik - ke slekt. Har  
Du må le - te\_\_\_ for\_\_\_ å fin - ne mat. Har in - gen ting. Har  
Du må so - ve\_\_\_ der\_\_\_ du fin - ner plass. Har in - gen seng. Har

12 D7# Refr. G D7#

ik - ke et hjem. Men du har et hjer - te som ban - ker, og du har  
ik - ke et fat\_\_\_  
ik - ke ma - drass.

16 G

drøm - mer og tan - ker\_\_\_ Alt du gjer - ne\_\_\_ vil\_\_\_ er det

20 Em /D

vansk' lig å få til\_\_\_ Vi er ik - ke li - ke\_\_\_ men

24 C/E

li - ke - vel\_\_\_ har vi li - ke stor ver - di. Mellomspill:

28 3. D G

2 Jeg spi - ser  
3 Jeg kjen - ner

## RESSURSER FRA GLOBAL UKE ([globaluke.no](http://globaluke.no))

### VINGESPENN – En forestilling for og med ungdom

Hvert menneske er født med retten til å leve i verdighet og frihet. Men mange lever under andres kontroll. Noen tvinges til å gjøre ting de ikke vil eller arbeider under umenneskelige forhold eller uten lønn å leve av. Noen bærer på sår etter å ha blitt krenket, mens noen kjenner på tomhet i strevet etter å være kul. Andre igjen kjenner seg fanget under algoritmer, forbruksjag eller jantelov.

Er ikke slaveriet forbi? Hvorfor er verden slik? Hva kan vi gjøre? Forestillingen Vingspenn gir en unik mulighet til å engasjere ungdom i disse spørsmålene. Forestillingen engasjerer til refleksjon over urett, utfordringer i eget liv, hva som gir håp – og hva man kan gjøre for å bidra til mindre utnyttelse og mer rettferdighet. «For vi trenger at det skjer noe ...», som en av stemmene i forestillingen stadfester.

*Vingspenn* varer i 30 minutter og består av tre akter. Siste akt handler om håpet. Varigheten gir rom for å føye på en 15-30 min bolk etterpå med tid for reaksjoner, fakta om vår tids former for utnyttelse, og aller viktigst: samtale rundt løsninger og handlinger som unge kan ta i bruk. Vi anbefaler sterkt å legge til en slik bolk, selv om Vingspenn også kan stå alene. Norges Kristne Råd kan skaffe ressurspersoner som kan snakke om moderne slaveri, globale leverandørkjeder, pornografi og seksuell utnyttelse, utnytting i Norge og ikke minst: hva vi kan alle kan gjøre. Se også veileder og forslag til [samtaleopplegg](#).

Ressursside her: <https://globaluke.no/ressurser/vingspenn/>

### STOPP UTNYTTELSEN – Et dramaopplegg for ungdom om moderne slaveri med vekt på utnyttelse i tekstilbransjen.

Stopp utnyttelsen er et dramaverktøy for ungdom **14 – 20 år**. Ved hjelp av øvelser hentet fra bildeteater, får de unge innføring i vår tids slaveri, grunnårsaker og hva vi kan gjøre. Et særlig søkelys rettes på tekstilindustrien.

Deltakerne får følge en t-skjortes reise fra produksjon til butikk og se på arbeidsvilkår, fordeling av fortjeneste, m.m. Til slutt utforskes mulige utveier, oppsummert i at sammen kan vi påvirke verden i en mer rettferdig retning. Det følger med veiledning og tips til leder og tilrettelegger. Forkunnskaper i dramabruk kreves ikke, men forberedelser og øving er viktig før gjennomføring.

Ressursen inneholder aktiviteter og samtaleopplegg, fakta og eksempler.

DRAMAHEFTE HER: <https://globaluke.no/wp-content/uploads/2023/01/Dramaheftet-ENDELIG-TRYKKFIL.pdf>

Ønsker man å benytte enten Vingspenn eller Stopp Utnyttelsen, går det an å søke om midler til å dekke kostnader her: <https://globaluke.no/sok-stotte/>

**Bærekraftsboka:** <http://xn--brekraftsboka-3fb.no/>

## INNHOOLD:

2 - 3	Historien om Adiza
4 - 7	Fakta om Niger
8 - 9	Om Hjelpeaksjonen og læring
10 - 12	Ideer til læring og undervisningsopplegg: Niger-veggen Håpstre Ord Bidelæring
13	Håpet er på skolen. Dokumentarfilm for skoleelever. Samtalespørsmål
14 - 15	Metoder og aktiviteter
16 - 18	Storyline-metoden for engasjerende tverrfaglig læring
19 - 20	Barns rettigheter Bærekraftsmålene Fattigdom
21	Barn og voksne på flukt
22 - 23	Morgensamling: Samtaler, bønn Håpsdagbok
24	Mennesker på flukt i bibelen
25 - 26	SANG <i>Hjerte som banker</i> : Note, tekst, musikk og tegnspråk
27	Ressurser fra Global uke



ADRA Norge – Postboks 124 – 3529 Røyse – Telefon 31 01 88 00 – [post@adranorge.no](mailto:post@adranorge.no) - Hjelpeaksjonskonto 3000.30.31000  
Vipps #19543 eller lokalt Vipps-nummer (Søk navn på skole eller sted + ADRA) [www.adranorge.no](http://www.adranorge.no)

ADRA er Adventistkirkens bistandsorganisasjon med arbeid i 120 land. Vår oppgave er å tjene mennesker – så alle kan få de mulighetene i livet som Gud ønsker. Vi hjelper mennesker i nød uten å diskriminere, i tråd med menneskerettighetserklæringen art. 2. Vi samarbeider med mennesker i lokalsamfunn, organisasjoner, myndigheter, kirker, skoler og institusjoner for å skape rettferdig, bærekraftig og positiv utvikling. ADRA Norge legger vekt på å bedre kvinners og barns arbeids- og livssituasjon gjennom kvalitetsutdanning og livslang læring for alle.